

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 1./2024
Dyrektor Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim
z dnia 07.08.2024 rok

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W
BIBLIOTECE PUBLICZNEJ
W BYTOMIU ODRZAŃSKIM

Podpis Dyrektora:

.....

ISO **27001** | ISO **22301**
CERTYFIKAT

Spis treści

Informacje ogólne	4
Rozdział I	5
Definicje i podstawy prawne	5
Rozdział II	9
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	9
Rozdział III	12
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego	12
Rozdział IV	13
Obowiązki w obszarze związanym ze wszczynaniem procedury "Niebieskie Karty"	13
Rozdział V	13
Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	13
Rozdział VI	13
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielaniu mu wsparcia	13
Rozdział VII	14
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	14
Rozdział VIII	14
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone	14
§ 12	14
Rozdział IX	15
Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego	15
Rozdział X	16
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet	16
Rozdział XI	17
Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	17
Rozdział XII	18
Rozdział XIII	20

Procedura weryfikacji przyszłego personelu	20
Rozdział XIV	22
Monitoring stosowania procedur - standardy ochrony małoletnich oraz zasady ich przeglądu i aktualizacji	22
Rozdział XV	23
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania podejmowanych czynności	23
Rozdział XVI	23
Przepisy końcowe	23
Rozdział XVII	24
Wykaz załączników	24

Informacje ogólne

Podstawową normą obowiązującą w **Bibliotece Publicznej w Bytomiu Odrzańskim** jest zasada działania dla dobra małoletniego oraz w jego najlepszym interesie.

Biblioteka stosuje zasadę równego traktowania, która opiera się na zapewnieniu wszystkim małoletnim dostępu do materiałów / zbiorów bibliotecznych jak również organizowanych przedsięwzięć (tj. dyskusyjny klub książki, warsztaty plastyczne, zajęcia biblioteczne) w poszanowaniu ich praw, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W trosce o dobro małoletnich oraz realizując obowiązek prawny wynikający z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), Dyrektora Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim zwanej w dalszej części dokumentu „Biblioteką” w dniu 07.08 .2024 prowadzi standardy ochrony małoletnich mające na celu szeroko pojętą ochronę małoletnich oraz wypełnienie obowiązków prawnych.

Standardy ochrony małoletnich to zbiór zasad, które stawiają ochronę małoletniego w centrum działań i wartości Biblioteki i tym samym pomagają tworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne dla małoletnich środowisko. Małoletni mogą zostać pokrzywdzeni każdym rodzajem przestępstwa, jednak najczęściej w kontekście przestępczości na szkodę małoletnich wskazuje się na przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności.

Rozdział I

Definicje i podstawy prawne

§ 1

1. **Małoletni** - należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia; w niniejszym dokumencie jako małoletnich należy rozumieć małoletnich korzystających z zasobu bibliotecznego Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim.
2. **Biblioteka, Instytucja** – należy przez to rozumieć Bibliotekę Publiczną w Bytomiu Odrzańskim.
3. **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim.
4. **Personel** - należy przez to rozumieć osobę/osoby zatrudnione w Bibliotece Publicznej w Bytomiu Odrzańskim bez względu na formę zatrudnienia (umowa o pracę, umowy cywilnoprawne, umowa o staż), a także wolontariuszy i praktykantów, zwanych w dalszej części dokumentu „personelem”, jak również wszystkie inne osoby, które z racji pełnionych funkcji lub wykonywanych zadań mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi.
5. **Opiekun prawny** – przedstawiciel ustawowy dziecka, rodzic/opiekun prawny.
6. **Przemoc wobec małoletnich** - należy przez to rozumieć stosowanie kar cielesnych, zadawanie cierpień psychicznych bądź świadome i umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące dominującą pozycję osoby stosującej przemoc np. przewaga fizyczna, psychiczna. Przemocą jest także niewywiązywanie się z opieki nad małoletnim, które ma konsekwencje dla jego zdrowia fizycznego lub psychicznego, a ponadto jest nią również celowe zaniechanie działań, które mogłyby zapobiec krzywdzie małoletniego.
7. **Przemoc domowa** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
  - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
  - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;

- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

8. **Wykorzystywanie seksualne małoletniego** - należy przez to rozumieć włączenie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub do której z pewnością nie dojrzał rozwojowo i nie może się na nią zgodzić w ważny prawnie sposób. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia w sytuacji, gdy taka aktywność wystąpi między dorosłym a małoletnim lub małoletnim a innym małoletnim, zwłaszcza jeżeli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem tej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.

Aktywność seksualna może dotyczyć:

- 1) namawiania lub zmuszania małoletniego do angażowania się w czynności seksualne;
- 2) wykorzystywania małoletniego do prostytucji lub innych prawnie zakazanych praktyk o charakterze seksualnym;
- 3) wykorzystywania małoletniego do produkcji materiałów lub przedstawień o charakterze pornograficznym.

9. **Cyberprzemoc** - należy przez to rozumieć różne akty przemocy popełnione, nasilone lub wspomagane za pomocą systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, takich jak telefony komórkowe, Internet, media/serwisy społecznościowe, gry komputerowe online i inne komunikatory.

10. **Dane osobowe** – należy przez to rozumieć informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

11. **Dyskryminacja** - (łac. discrimino – rozróżniam) - należy przez to rozumieć sposób traktowania osób, które ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną znajdują się w położeniu mniej korzystnym niż inne osoby w porównywalnej sytuacji.

§ 2

1. Standardy ochrony małoletnich są dokumentem **Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim** opisującym procedury ochrony małoletnich stosowane przez ww. Instytucję w celu spełnienia wymagań wynikających z:
- 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560),
  - 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
  - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);

§ 3

1. W **Bibliotece Publicznej w Bytomiu Odrzańskim** w pełni przestrzegane są prawa małoletnich obejmujące w szczególności:
- 1) prawną i faktyczną ochronę życia;
  - 2) wolność sumienia;
  - 3) wolność myśli;
  - 4) wolność wyznania;
  - 5) umożliwienie rozwoju osobistego;
  - 6) utrzymywanie relacji społecznych;
  - 7) szacunek i uznanie ze strony innych.
2. Prawa, o których mowa w ust. 1 są prawami niezbywalnymi, natomiast ich ograniczenie może wynikać wyłącznie z norm prawnych oraz orzeczeń sądów powszechnych.

§ 4

1. Personel Biblioteki posiada wystarczającą wiedzę pozwalającą na prawidłowe wykrywanie, rozpoznawanie oraz reagowanie na podejrzenie lub fakt krzywdzenia małoletnich lub czynników ryzyka występujących w tym obszarze.
2. Personel posiada obowiązek reagowania na przypadki, w których istnieje uzasadnione podejrzenie faktu krzywdzenia małoletniego.
  - 1) Role poszczególnych osób w Bibliotece w obszarze przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich:
    - a) personel Biblioteki - podczas prowadzonych przedsięwzięć z udziałem małoletnich, może zaobserwować fizyczne ślady krzywdzenia na ciele małoletniego; szczególną uwagę powinien zwrócić na widoczne na ciele małoletniego obrażenia takie jak m.in. ślady pobicia, zadrapania, rozległe siniaki, stłuczenia, zbitcia, rany, oparzenia itp., których pochodzenie jest trudne do wyjaśnienia, a małoletni pytany o nie – podaje niewiarygodne, niespójne czy wręcz niemożliwe powody ich powstania.

W przypadku pojawienia się u małoletniego niepokojących zachowań, które mogą wskazywać na możliwość jego krzywdzenia bądź w sytuacji powzięcia informacji o jego krzywdzeniu, personel natychmiast powiadamia o tym Dyrektora Biblioteki przekazując informacje o swoich wnioskach i obserwacjach,
    - b) w przypadku zaistnienia zdarzenia, w którym osobą krzywdzącą jest osoba wchodząca w skład personelu Biblioteki – osoba, która powzięła o tym informację przekazuje ją niezwłocznie Dyrektorowi, który podejmuje dalsze czynności wobec takiego pracownika.
  - 2) Dyrektor reprezentuje Bibliotekę na zewnątrz w sprawach związanych z ochroną małoletnich; zatwierdza i podpisuje dokumentację służbową w ww. obszarze oraz w sposób oficjalny występuje do Ośrodka Pomocy Społecznej, Sądu rodzinnego oraz organów ścigania (Prokuratury, Policji) w związku z zagrożeniem krzywdzenia małoletniego; jest uprawniony do złożenia zażalenia na postanowienie Prokuratury o odmowie wszczęcia śledztwa w zakresie podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego.

- 3) Personel Biblioteki posiada wystarczającą wiedzę, stosuje oraz egzekwuje ustalone w niej zasady obejmujące bezpieczne relacje małoletni - małoletni, personel - małoletni.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 5

1. W ramach przyjętych standardów ochrony małoletnich określone zostają bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Biblioteki, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań niedozwolonych wobec małoletnich.
2. W bezpośrednim kontakcie z każdym małoletnim, personel Biblioteki zapewnia mu poczucie komfortu psychicznego i bezpieczeństwa; uważnie obserwuje jego zachowania i zauważa potrzeby; stosuje wobec małoletniego kulturę słowa; dostosowuje język komunikacji do jego wieku i możliwości psychospołecznych; z uwagą słucha komunikatów małoletniego i zapewnia mu swobodę wypowiedzi; przy ocenie sytuacji/zdarzenia z udziałem małoletniego nie formułuje własnych opinii, nie opiera się na osobistych odczuciach lub wrażeniach, a tylko i wyłącznie na faktach.
3. Personel zobowiązany jest do zachowania poufności informacji uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub pełnioną funkcją dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i innych informacji wrażliwych z punktu widzenia małoletniego i/lub jego rodziców/opiekunów prawnych.
4. W przypadku powzięcia informacji o skrzywdzeniu psychicznym i/lub fizycznym małoletniego, personel zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i wycucia w kontaktach z nim oraz wykazania dla niego odpowiedniego poziomu zrozumienia i empatii.

5. Pełna ochrona prawna przed każdą formą przemocy i wykorzystania przysługuje wszystkim małoletnim korzystającym z oferty Biblioteki.
6. Personel przestrzega zasad równego traktowania wszystkich małoletnich korzystających z oferty Biblioteki, dba o pozytywną atmosferę organizowanych przedsięwzięć sprzyjającą rozwojowi zainteresowań małoletniego.
7. Dyrektor Biblioteki ma obowiązek stanowczego reagowania na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz mowę nienawiści.
8. W związku z przyjętą procedurą, personel Biblioteki zobowiązany jest zgłaszać do Dyrektora wszelkie zachowania zagrażające małoletnim.
9. W Bibliotece zabronione jest/są m.in.:
  - 1) naruszanie nietykalności cielesnej oraz godności osobistej małoletnich;
  - 2) szykanowanie małoletnich;
  - 3) znęcanie się nad małoletnimi w obszarze psychicznym i fizycznym;
  - 4) zachowania wobec małoletnich, które wyczerpywałyby znamiona przemocy psychicznej, w tym takie jak m.in.: upokarzanie, poniżanie, ośmieszanie, lekceważenie, zawstydzanie, używanie wyzwisk, obraźliwych komentarzy, brak uwagi i właściwego wsparcia małoletnich, zaniechania lub zaniedbania; stawianie wobec nich oczekiwań i wymagań, którym nie są w stanie sprostać;
  - 5) używanie wobec małoletnich wulgarnych słów, niestosownych i ironicznych żartów, obraźliwych gestów;
  - 6) wypowiedanie wobec małoletnich treści o wydźwięku seksualnym, udostępnianie im materiałów o charakterze pornograficznym, składanie propozycji o charakterze seksualnym, nawiązywanie z nimi zabronionej prawem relacji (seksualnej);
  - 7) proponowanie i/lub częstowanie alkoholem, wyrobami tytoniowymi i innymi używkami.
10. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności. Zachowania naruszające to prawo są zabronione.
11. Małoletni podlegają pełnej ochronie w toaletach. Bezwzględnie zabronione jest nagrywanie oraz fotografowanie małoletnich w ww. miejscach.
12. Zabronione jest komunikowanie się personelu Biblioteki z małoletnimi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacji, w tym poczty elektronicznej (np. prowadzenie korespondencji z prywatnych adresów e-mail personelu na prywatne adresy e-mail

- małoletnich), profili w mediach/serwisach społecznościowych oraz komunikatorów internetowych bądź innych kanałów komunikacji bez wiedzy i zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
13. Respektowanie zasad dotyczących zakazów, o których mowa powyżej musi być w pełni przestrzegane i nadzorowane przez wszystkie osoby, które podlegają tym zasadom.
  14. W celu powstrzymania i wyeliminowania agresywnego zachowania, które zagraża życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu małoletnich i innych osób, personel może podjąć działania w obronie koniecznej w zakresie niezbędnym do opanowania sytuacji. Reakcja personelu powinna być adekwatna do stopnia agresywnego zachowania.
  15. W przypadku bezpośredniego kontaktu personelu Biblioteki z małoletnim należy przestrzegać poszanowania jego godności i intymności; kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może mieć charakteru niejawnego bądź ukrywanego, zabroniony jest taki kontakt fizyczny z małoletnim, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

§ 6

1. Personel zobowiązany jest do bezwzględnego zgłaszania Dyrektorowi celem podjęcia odpowiednich działań, zaobserwowanych u małoletniego niepokojących objawów, polegających m.in. na:
  - 1) widocznych na ciele małoletniego obrażeniach takich jak m.in. ślady pobicia, zadrapania, rozległe siniaki, stłuczenia, zbitcia, rany, oparzenia itp.,
  - 2) zaniedbania małoletniego np. poprzez widoczne u niego oznaki głodu, brak higieny osobistej, nieodpowiedni dobór odzieży do warunków pogodowych;
  - 3) dokonywaniu na terenie Biblioteki kradzieży;
  - 4) zauważalnych stanach lękowych; sprawianiu przez małoletniego wrażenia smutnego, apatycznego, wycofanego, uległego, przestraszonego, płacziwego lub nadpobudliwego; wykazywaniu przez małoletniego zachowań agresywnych bądź autoagresywnych;
  - 5) zauważalnym strachu małoletniego przed powrotem z Biblioteki do domu, unikaniem przez niego rozmów na temat jego rodziny albo inicjowaniem rozmów o przemocy;
  - 6) zaobserwowaniu niepokojących zachowań w relacjach rodzic/opiekun prawny - małoletni przejawiających się m.in. poprzez agresywne zachowania wobec

małoletniego, wyrażania się o nim w negatywny i deprecjonujący sposób, lekceważenia go i jego potrzeb itp.

- 7) nadmiernym zainteresowaniem małoletniego treściami pornograficznymi, widocznym jego rozbudzeniem seksualnym niestosownie do wieku (przejawiającym się m.in. w rozmowach, zachowaniu, pracach plastycznych itp.).

Rozdział III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

§7

1. W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor Biblioteki składa zawiadomienie do organów ścigania (Policji, Prokuratury). Zawiadomienie składane jest na podstawie zebranych przez niego informacji.
2. W przypadku, gdy Biblioteka w związku z prowadzoną działalnością weszła w posiadanie informacji o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o powyższym fakcie Policję lub Prokuraturę oraz - do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia - przedsięwziąć niezbędne czynności w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Rozdział IV
Obowiązki w obszarze związanym ze wszczynaniem procedury
"Niebieskie Karty"

§ 8

1. W przypadku powzięcia przez Bibliotekę podejrzewania o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej wobec małoletniego, Dyrektor niezwłocznie zawiadamia o tym właściwe organy odpowiedzialne za wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”.
2. Dalsze działania w ramach procedury, o której mowa w ust. 1 w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej podejmują powołane do tego właściwe organy, w sposób zgodny z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Rozdział V
Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz
małoletnim standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 9

1. Biblioteka udostępnia wdrożone standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich na swojej stronie internetowej.
2. Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej i skróconej są dostępne/wywieszone gablocie informacyjnej usytuowanej przy wejściu do siedziby Biblioteki.

Rozdział VI
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających
małoletniemu i udzielaniu mu wsparcia

§ 10

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest Dyrektor Biblioteki oraz każda osoba z personelu Biblioteki, do której małoletni zwróci się o pomoc.

2. Dyrektor Biblioteki wypełnia Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich stanowiącą **załącznik nr 5** do niniejszego dokumentu oraz niezwłocznie przekazuje ją Dyrektorowi.

Rozdział VII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 11

1. Zdarzenia dotyczące ujawnionych bądź zgłoszonych incydentów lub zdarzeń, które zagrażają dobru małoletniego dokumentowane są na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej sporządzają je osoba opatruje własnoręcznym podpisem. W ramach prowadzonych czynności sporządza się:
  - 1) notatki służbowe;
  - 2) raporty;
  - 3) Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich.
2. Dokumentacja z zakresu ujawnionych i zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest przez Dyrektora Biblioteki lub osobę przez niego wskazaną.

Rozdział VIII

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 12

1. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy małoletnimi obejmują zjawiska, mające na celu spowodowanie bólu i cierpienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego u drugiej osoby, należą do nich np.:
  - 1) **agresja fizyczna**, która obejmuje m.in.:
    - a) bójki pomiędzy małoletnimi,
    - b) uderzanie,
    - c) kopanie,
    - d) policzkowanie,

- e) opluwanie,
  - f) wszelkie inne działania powodujące fizyczny ból.
- 2) **agresja słowna**, która obejmuje m.in.:
- a) używanie wulgarnych słów, gestów i żartów,
  - b) czynienie obraźliwych uwag,
  - c) nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej,
  - d) wykorzystywanie wobec drugiego małoletniego przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 3) **cyberprzemoc**, która obejmuje m.in.:
- a) publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci,
  - b) publikowanie ośmieszających, wulgarnych komentarzy i postów,
  - c) podszywanie się pod inne osoby,
  - d) włamanie na czyjeś konto społecznościowe,
  - e) prześladowanie, zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu, wiadomości sms itp.

Rozdział IX

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego

§ 13

1. Personel Biblioteki będący bezpośrednim świadkiem agresywnego zachowania małoletniego, jest zobowiązany do realizacji następujących czynności:
  - 1) niezwłocznego podjęcia reakcji słownej na zaistniałą sytuację;
  - 2) odizolowania od grupy zachowującego się agresywnie małoletniego z zachowaniem bezpieczeństwa własnej osoby;
  - 3) udzielenia niezbędnej pomocy pokrzywdzonemu małoletniemu;
  - 4) zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym małoletnim;
  - 5) poinformowania Dyrektora Biblioteki o zdarzeniu;
2. W sytuacji, kiedy nie ma możliwości opanowania agresywnego zachowania małoletniego, personel lub Dyrektor może zadecydować o wezwaniu Policji w celu podjęcia interwencji, która zapewni bezpieczeństwo innym małoletnim i personelowi Biblioteki.

3. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że życie lub zdrowie małoletniego jest zagrożone na terenie Biblioteki, personel zobowiązany jest zawiadomić organy ścigania (Policję) i/lub służby ratownicze (Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe). Następnie niezwłocznie informuje o tym fakcie Dyrektora Biblioteki i wypełnia na tę okoliczność **Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich** stanowiącą **załącznik nr 4** do niniejszego dokumentu.
4. W przypadku popełnienia przestępstwa wobec małoletniego na terenie Biblioteki, Dyrektor wraz z personelem zobowiązany jest nie dopuścić do zatarcia dowodów oraz śladów popełnionego przestępstwa.
5. Dyrektor zobowiązany jest zawiadomić o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych małoletniego przekazując im informacje o okolicznościach zdarzenia.
6. Gdy o krzywdzenie małoletniego podejrzewani są rodzice/opiekunowie prawni Dyrektor Biblioteki powiadamia organy ścigania (Policję) oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rozdział X

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 14

1. W przypadku organizacji przez Bibliotekę przedsięwzięć podczas których może zostać wykorzystana sieć Internet, należy stosować niżej wymienione zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet:
  - 1) małoletni powinien być uświadamiany w zakresie cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także podejmowanych przez siebie działań w Internecie; obszar ten obejmuje:
    - a) lajkowanie określonych stron,
    - b) korzystanie z aplikacji randkowych, na których może spotkać dorosłych oraz innych małoletnich,
    - c) obserwowanie określonych stron lub osób w mediach społecznościowych,
    - d) niewłaściwe ustawienia prywatności posiadanych kont;
  - 2) małoletni powinien być świadomy z jakimi skutkami wiąże się hejt w Internecie;
  - 3) małoletni nie powinien ufać osobom poznanym za pośrednictwem Internetu;

- 4) małoletni nie powinien spotykać się z osobami poznanymi przez Internet;
  - 5) małoletni powinien niezwłocznie poinformować rodziców/opiekunów prawnych o każdej propozycji spotkania otrzymanej od nieznanych osób w Internecie;
  - 6) małoletni nie powinien przekazywać swoich danych osobowych nieznany osobom w Internecie;
  - 7) komunikatory internetowe używane przez małoletniego powinny służyć mu jedynie do kontaktów ze znajomymi;
2. rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są odpowiedzialni za kontrolę aktywności w sieci ich dziecka, w tym monitorowanie komunikatorów internetowych używanych przez ich dziecko.

Rozdział XI

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 15

1. Jeżeli doszłoby do sytuacji, w której Biblioteka umożliwiłaby małoletnim dostęp do Internetu, ma ona obowiązek:
  - 1) zapewnienia małoletnim bezpiecznego dostępu do sieci w celu wyeliminowania możliwości ich skrzywdzenia albo wykorzystania;
  - 2) podejmowania działań zabezpieczających małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; z tego względu, strony internetowe prezentujące treści pornograficzne, oferujące gry hazardowe lub inne niebezpieczne treści są zablokowane;
  - 3) nadzorowania małoletnich w taki sposób, aby nie dopuścili się oni czynu zabronionego za pośrednictwem udostępnianej sieci internetowej.
2. Sieć Internet udostępniona małoletnim do użytkowania powinna posiadać zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie:
  - 1) filtrujące treści internetowe;
  - 2) monitorujące korzystanie ze stron www;
  - 3) antywirusowe;

- 4) antyspamowe;
  - 5) firewall.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Biblioteki ma obowiązek regularnego przeprowadzania czynności sprawdzających obejmujących sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu pod kątem ewentualnego ustalenia, czy nie znajdują się na nim niebezpieczne treści.
- W przypadku znalezienia takich treści, a także potwierdzenia informacji o naruszeniu prawa lub zasad społecznych oraz ustalenia ich źródła, ww. osoba bez zbędnej zwłoki przekazuje Dyrektorowi pisemną informację w tym zakresie.
4. W przypadku, gdy występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa małoletniego w Internecie lub jest on wykorzystywany bądź krzywdzony za pośrednictwem sieci należy podjąć niezwłoczne działania mające na celu jego dobro.

Rozdział XII

Ochrona danych osobowych i wizerunku małoletniego

§ 16

1. W Bibliotece, dane osobowe małoletnich są chronione na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, s. 1, sprost.: Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, s. 2), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.) oraz innych przepisów szczególnych dotyczących przetwarzania danych osobowych.
2. Dyrektor zgodnie z przyjętą w Bibliotece Polityką ochrony danych osobowych:
  - 1) upoważnia personel do przetwarzania danych osobowych;
  - 2) odbiera od personelu oświadczenia o zachowaniu tajemnicy danych osobowych;
  - 3) zapewnia personelowi dostęp do szkoleń z ochrony danych osobowych.
3. Personel przetwarza dane osobowe małoletnich na podstawie przepisów prawa wskazanych w ust. 1 oraz zgodnie z zasadami opisanymi w Polityce ochrony danych osobowych.

§ 17

1. Dyrektor Biblioteki zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
2. Wizerunek małoletniego podlega ochronie na podstawie:
  - 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, s.1 ze zm.) zwanego dalej RODO, ponieważ zgodnie z art. 4 pkt 1 stanowi dane osobowe;
  - 2) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.);
  - 3) ustawy z dnia z dnia 4 lutego 1994 r o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2509).
3. Biblioteka powinna dysponować zgodą rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych małoletniego w zakresie wizerunku, o której jest mowa w art. 7 RODO.
4. Rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wymaga zgody rodziców/opiekunów prawnych - zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2509). Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni małoletniego nie wyrazili zgody na utrwalanie jego wizerunku, personel ma obowiązek respektowania ich decyzji, i w taki sposób rejestrowania organizowanych przedsięwzięć, aby na wykonywanych zdjęciach/relacjach audio-video nie utrwaląc wizerunku małoletniego.
5. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego, o której mowa w ust. 4 nie jest wymagana w sytuacji, w której wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z którym *„Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza”*.
6. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku powinna zawierać informacje gdzie wizerunek małoletniego będzie publikowany i w jakim celu wykorzystywany.
7. Zabronione jest utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku małoletnich przez personel Biblioteki dla celów prywatnych lub zawodowych.
8. Zabronione jest umożliwianie przedstawicielom mediów utrwalania na terenie Biblioteki wizerunku małoletnich (np. w formie zdjęć, materiałów audio-video) bez pisemnej zgody

ich rodziców/opiekunów prawnych. W celu jej uzyskania, personel kontaktuje się bezpośrednio z rodzicami/opiekunami prawnymi ustalając szczegóły sprawy. Zabronione jest przekazywanie przez personel dla przedstawiciela/przedstawicieli mediów danych kontaktowych rodziców/opiekunów prawnych małoletnich, których wizerunki mają być utrwalone bez ich wiedzy i zgody.

9. Dyrektor Biblioteki przed każdym wydarzeniem z udziałem osób z zewnątrz informuje, że wykonane zdjęcia lub nagrania audio-video z udziałem małoletnich nie mogą być publikowane bez zgody ich rodziców/opiekunów prawnych.

Rozdział XIII

Procedura weryfikacji przyszłego personelu

§ 18

1. Dyrektor Biblioteki jako pracodawca, na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – uzyskuje informacje, czy dane takiej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestrze z dostępem ograniczonym.
2. Informacje, o których mowa w pkt 1, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
3. Osoba, o której mowa w pkt 1, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie

przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

4. Oświadczenie, o którym mowa w pkt 3, składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
5. Osoba, o której mowa w pkt 1, przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego. Informację tę, pracodawca lub inny organizator załącza do akt osobowych pracownika albo do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności, o której mowa w pkt 1.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w pkt 1 - 5, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności.
7. Przez członka rodziny, o którym mowa w pkt 6, należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.

Rozdział XIV
Monitoring stosowania procedur - standardy ochrony małoletnich
oraz zasady ich przeglądu i aktualizacji

§19

1. Przeprowadzanie skutecznego monitoringu w zakresie realizacji procedur związanych ze standardami ochrony małoletnich, ich przeglądu i aktualizacji jest istotnym zadaniem Biblioteki Publicznej w Bytomiu Odrzańskim..
2. **Osobą odpowiedzialną w Bibliotece za realizację procedury określonej w standardach ochrony małoletnich jest Dyrektor Biblioteki.**
3. Dyrektor Biblioteki monitoruje realizację przyjętych procedur standardów ochrony małoletnich, proponuje w nich zmiany oraz reaguje na sygnały o ich naruszeniu. Jest odpowiedzialny za prowadzenie Rejestru zgłoszeń zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu małoletnich stanowiącego **załącznik nr 6** do niniejszego dokumentu.
4. Dyrektor Biblioteki przeprowadza wśród personelu, raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji standardów ochrony małoletnich w Bibliotece. Ankieta stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego dokumentu.
5. Przeprowadzenie ankiety ma na celu zebranie od personelu informacji w zakresie niezbędnym do aktualizacji przyjętych procedur standardów ochrony małoletnich w oparciu o ich stosowanie w praktyce i pojawiające się w związku z tym potrzeby ich uzupełnienia lub wprowadzenia istotnych zmian, a ponadto wskazanie ewentualnych naruszeń procedur.
6. Aktualizacja i ocena standardów ochrony małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata i jest realizowana przez Dyrektora Biblioteki oraz dokumentowana za pomocą notatki.

Rozdział XV
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania podejmowanych czynności

§ 20

1. Od osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Biblioteki do stosowania standardów nie jest wymagana wiedza specjalistyczna, jednakże wymaga się pełnej znajomości przyjętych w Bibliotece standardów ochrony małoletnich oraz stosowania ich w praktyce, jak również systematycznego pogłębiania wiedzy z zakresu szeroko pojętej problematyki ochrony małoletnich.
2. Personel powinien zostać przygotowany do stosowania standardów ochrony małoletnich oraz zapoznany z treścią procedury przyjętej w Bibliotece.
3. Dyrektor Biblioteki jest zobowiązany do zapoznania z przyjętymi standardami ochrony małoletnich personelu (w wersji pełnej) oraz udostępnienia, w miejscach wskazanych w niniejszym dokumencie, treści standardów dla rodziców/opiekunów prawnych oraz małoletnich w celu umożliwienia zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
4. Personel jest zobowiązany zapoznać się ze standardami ochrony małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w Wykazie osób zapoznanych ze standardami ochrony małoletnich stanowiącym **załącznik nr 3** do niniejszego dokumentu.

Rozdział XVI

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozdział XVII

Wykaz załączników

Załącznik nr 1 – Standardy Ochrony Małoletnich - wersja skrócona dla małoletnich (dzieci starszych i młodzieży),

Załącznik nr 2 – Ankieta dotycząca ochrony małoletnich,

Załącznik nr 3 – Wykaz osób zapoznanych ze standardami ochrony małoletnich.

Załącznik nr 4 - Karta zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich,

Załącznik nr 5- Rejestr zgłoszeń zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu małoletnich.